

TÉMATEM 16. ROČNÍKU LETNÍ ŠKOLY ÚSTR PRO UČITELE BUDOU DEZINFORMACE A VÝUKA DĚJIN

Koná se pod záštitou Kláry Šimáčkové Laurenčíkové, zmocněnkyně vlády pro lidská práva.

28. srpna 2025

Lichtenštejnský palác, U Sovových mlýnů 506/4, Praha 1 – Malá Strana

Společná tisková zpráva Ústavu pro studium totalitních režimů a Muzea paměti XX. století ze dne 15. 8. 2025

Ústav pro studium totalitních režimů připravuje na letošní léto již 16. ročník Letní školy pro učitele. Tato tradiční vzdělávací akce určená pedagogům druhého stupně základních škol a škol středních se letos zaměří na aktuální téma: dezinformace ve výuce moderních dějin, manipulace s historickými informacemi a rozvoj mediální gramotnosti. Letní škola se uskuteční v prostorách Lichtenštejnského paláce na Kampě a koná se pod záštitou zmocněnkyně vlády pro lidská práva Kláry Šimáčkové Laurenčíkové ve spolupráci s Úřadem vlády ČR a Muzeem paměti XX. století.

DEZINFORMACE, HISTORIE A MEDIÁLNÍ GRAMOTNOST

Letní škola pro učitele i letos nabídne pestrý program složený z odborných přednášek, interaktivních workshopů, filmových projekcí a moderovaných diskuzí. Učitelé z celé České republiky zde budou mít možnost sdílet své zkušenosti, získat nové inspirace pro výuku a diskutovat o aktuálních výzvách spojených s dějepisem, občanskou výchovou a současnými společenskými tématy. Ústav pro studium totalitních režimů tak pokračuje ve spolupráci s Odborem lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR, který se podílí na tvorbě odborného obsahu, poskytuje záštitu i prostory pro konání akce. Propojení Úřadu vlády a ÚSTR v rámci Letní školy odráží společný zájem obou institucí podporovat občanské vzdělávání, kritické myšlení a výuku moderních dějin. Vzniká tak prostor, kde se státní politika v oblasti lidských práv setkává s odbornou expertizou historiků a s každodenní praxí učitelů.

„Dezinformace nejsou v dějinách ničím novým, s každou technologickou revolucí se ale mění rychlost a rozsah jejich šíření. Dnes čelíme výzvám digitálního věku a nástupu umělé inteligence, které zásadně proměňují způsob, jakým přijímáme a zpracováváme informace. Mladí lidé vyrůstají ve světě, kde se s dezinformacemi a manipulací setkávají denně – a právě proto je zásadní, aby se ve vzdělávání kladl důraz na historické příklady propagandy a manipulace. Historie 20. století je v tomto ohledu otevřenou učebnicí, která nám může pomoci porozumět současnosti. Jsem velmi ráda, že Ústav pro studium totalitních režimů věnuje tomuto tématu letošní letní školu a že Úřad vlády ČR poskytl této iniciativě prostory,“ uvedla zmocněnkyně vlády pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková.

VZDĚLÁVÁNÍ V DEMOKRATICKÉM A HODNOTOVÉM KONTEXTU

Témata jako historická paměť, mediální gramotnost nebo odolnost vůči dezinformacím jsou v současné době společným průsečíkem zájmů státní správy, vzdělávacích institucí i odborné veřejnosti. Letní škola proto představuje důležitou platformu, kde se setkávají nejen pedagogové, ale i zástupci veřejných institucí a experti z oblasti moderních dějin, mediální výchovy a didaktiky.

„Letní škola pro učitele bude opět prostorem, kde se akademické poznání setkává s pedagogickou praxí. V době, kdy jsou manipulativní výklady historie a tzv. dezinformace hojně, ale mnohdy ne nestranně, tematizovány ve veřejném prostoru, chceme učitelům nabídnout nejen odborný obsah, ale i praktické nástroje, jak tato témata začlenit do výuky srozumitelně a kriticky,“ řekl Vít Klepárník, historik ÚSTR, který je zároveň garantem Letní školy pro učitele. Podle Víta Klepárníka

tak učitelé budou moci reflektovat to, jak mladí lidé dnes přijímají informace z on-line prostředí a jaké výzvy z to pak dále vyplývají. „*Kritické myšlení je podle nás jedním z klíčových předpokladů vnitřní zralosti jednotlivce – a právě na jeho posilování bude letní škola cílit,*“ uvedl doslova.

SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ, INSPIRACE I PRAKTICKÉ NÁSTROJE

Tematické bloky se soustředí na různé formy manipulace s historickými fakty – od zkreslování událostí 20. století až po zneužívání dějin v současném politickém a mediálním diskurzu. Součástí programu budou také workshopy zaměřené na inovativní didaktické přístupy, mediální výchovu a výuku o totalitních režimech.

ZAPOJENÍ MUZEA PAMĚTI XX. STOLETÍ

Partnerem události je také Muzeum paměti XX. století, které se s Ústavem pro studium totalitních režimů dlouhodobě podílí na vzdělávacích a popularizačních aktivitách v oblasti moderních dějin. Vzájemné propojení obou institucí navazuje na úspěšná partnerství v řadách projektů. „*Naše účast na Letní škole pro učitele je pro nás příležitostí představit učitelům konkrétní příběhy pamětníků, sbírkové předměty a jiné historické prameny, se kterými v Muzeu paměti XX. století pracujeme,*“ konstatoval **historik Petr Blažek, ředitel Muzea paměti XX. století**. Účast muzea přispívá k propojování odborného výzkumu s výukovou praxí a nabízí pedagogům inspiraci, jak přiblížit dějiny dvacátého století formou živých svědectví a práce s autentickými materiály.

OTEVŘENÁ PLATFORMA PRO PEDAGOGY NAPŘÍČ REPUBLIKOU

Letní škola pro učitele umožňuje každoročně desítkám pedagogů dějepisu, občanské výchovy a společenskovedních předmětů prohlubovat znalosti o totalitních režimech 20. století, získávat nové výukové materiály a didaktické metody a diskutovat s historiky, novináři či pamětníky.

„Pro nás v Ústavu pro studium totalitních režimů je klíčové, že Letní škola pro učitele není uzavřenou akademickou platformou, ale skutečně otevřeným prostorem pro meziinstitucionální spolupráci. Partnerství s Úřadem vlády, Muzeem paměti XX. století a dalšími odborníky umožňuje vytvářet vzdělávací program, který je kvalitní, aktuální a zároveň prakticky využitelný ve školní výuce,“ uzavírá **Kamil Nedvědický, 1. náměstek ředitele ÚSTR**.

Díky praktickým workshopům, práci s prameny a příkladům z aktuálního mediálního prostředí se učitelé vybavují nástroji, jak s žáky otevřeně a srozumitelně mluvit o propagandě, dezinformacích, politických procesech nebo událostech jako byl rok 1948, 1968 či normalizace. Letní škola je tak jedním z mála ucelených programů v České republice, který systematicky podporuje výuku moderních dějin v demokratickém a občanském kontextu.

Program ke stažení naleznete [na tomto odkazu](#)

KONTAKT PRO NOVINÁŘE:

Ústav pro studium totalitních režimů

Petra Jungwirthová, vedoucí odd. komunikace/ tisková mluvčí

M: 770 172 146 EM: press@ustrcr.cz

SLEDUJTE NÁS DÁLE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH:

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[X \(Twitter\)](#)

[YouTube](#)

ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR) je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření. Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky. Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je Ladislav Kudrna www.ustrcr.cz